

respekttere vi ikke, men kun Fjolkets Dom; vi hædre dem, som den forfatningsmæssige Domstol har fældet for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden. Ogsaa det er at demoralisere Befolkningen. I Stort som i Smaat gaar det frem, egen Villie og egen Magt i Stedet for Lovens Villie og Rettens Magt. Det er denne Bestræbelse, vi bør bekæmpe, og den kommer frem ad mange Veie, som den ærede første Taler har fremhævet. Jeg maa bemærke, at blandt de mange Exempler, han nævnte, var ogsaa en Embedsmand, som havde været medvirkende i saa Henseende. Ja, naar vi færdes ude i Landet, finder man, at det er ikke blot Skolelærere, der indvirke uheldig paa Befolkningen, selvfulgelig Standen i dens Helhed ufortalt. Man veed jo, at der er Medlemmer af den, som virke netop i den rigtige Retning. Jeg siger, at der er Præster med. Hvor man kommer hist og her og spørger, hvem der er Oppositionens Leder, hedder det, at det er den og den Præst, som fører an, og saa er der Andre, som den ærede første Taler glemte, men som visseelig bør nævnes, og det er Højskolelærerne. Det er naturligt, at hvor der er nogen Galtskab oppe, der er der en Højskolelærer med, og da Riffelringene bleve dannede, vare Højskolelærerne naturligvis de Første til at tage den Ting op og være med til at gennemføre den. Jeg siger derved ikke noget imod de Højskoler, som virke godt og gavnlig paa Befolkningen, men jeg vil sige, at der er Højskoler, der opdrage den i en ond Aand, ere med til at demoralisere den, og den Klasse bør man være opmærksom paa. Og for det Tredie er der Pressen. Vi se de Udtalelser, der fremkomme i Aviserne. Det kan ikke være Andet, end at, naar man saa oven i Kjøbet kan leie en Straamand til at udsaa den Slags Gift i Befolkningen, er det et Middel til at demoralisere den, og saa maa man sige, at den Presse er ogsaa et af de Midler, hvorigjennem den onde Aand udbreder sig. Og vil man ikke blot ramme Udslaget, men ogsaa stoppe Røden, maa man være opmærksom paa de Veie, ad hvilke Demoralisationen udbredes, saa meget mere som ogsaa, naar det er lykkedes alle disse onde Paavirkninger at føre En eller Anden i Ulykke ved, at han forbryder sig mod Loven, ja saa tager man Personen og løfter ham paa Skjold og Lovpriser ham, idet man ikke betragter ham som det, han er, en Mand, der har overtraadt Loven, men som en Helt, der har udført en stor Bedrift, der skal hædres. Det er at endevende Retsbevidstheden i Befolkningen, at demoralisere den, og derfor det er Regjeringen baade berettiget og forpligtet til at skride ind. Ved denne Lov

vindes saa i det Mindste det, at ikke de, der lade sig bedaaere af denne Stræben efter at forvende Fjolkets Retsbevidsthed, faae de Midler i Hænde, som kun kunne virke til deres egen Ulykke. Derfor tror jeg, at der er al Grund for Landstinget til at fremme Loven og til at bifalde, at i alt Fald de Midler til Vorkæmper ikke kunne udbredes i Befolkningen, og særlig er der ogsaa Grund til at undersøge med Hensyn til Loven baade dens Forhistorie, de Begivenheder, der have givet Anledning til, at det har været nødvendigt at fremlægge den, og tillige den Maade, hvorpaa den er bleven gennemført, thi det er ganske vist et Spørgsmaal, om den overalt er bleven gennemført paa en saadan Maade, at den har kunnet virke paa den hensigtsmæssigste Maade, og det er det, jeg antager, at dette høie Thing vil finde Grund til nærmere at tage under Overveielse.

Justitsministeren (Melleman): Hoorvel jeg ikke bestrider, at det Spørgsmaal, om denne Lov kan siges at være bragt ud af Verden ved den Afstemning, der fandt Sted i det andet Thing for nogle Dage siden, maa finde sin endelige Afgjørelse ved Domstolene, kan jeg dog ikke undlade at hævde den Opfattelse, som Regjeringen tilegner sig af dette Spørgsmaal og maatte tilegne sig, da den var nødt til at handle paa den ene eller paa den anden Maade, saa snart det omtalte Skridt var foregaaet; og jeg vil da bemærke, at jeg for mit Vedkommende ikke nærer nogen Tvivl om, at Grundlovens § 25 maa fortaas saaledes, at det er Regjeringen, hvem det tilkommer i Genhold til denne Paragraf at forelægge den foreløbige Lov for Rigsdagen. Jeg tror ikke, at det egentlig af Noget hidtil er blevet betvivlet, at dette er Meningens med Grundlovens § 25. Dette er den eneste naturlige Fortolkning, som den tilsteder, og derfor er det min Opfattelse, at hvad man end maatte mene om det private Initiativ, skal saa Meget staa fast, at ingen Rigsdagsmand er berettiget til at forelægge en foreløbig Lov for Rigsdagen i Genhold til Grundlovens § 25. Derimod nægtes det ikke, at det private Initiativ kan benyttes til at bringe Spørgsmaal frem, og jeg tror, at det først er paa dette Punkt, at der overhovedet kan opstaa Plads for forskellige Meninger. Jeg skal tillade mig at bemærke, at det, der foreligger fra Regjeringens Side, er ingen Nægtelse af det private Initiativ i Almindelighed; der vil ikke være Tale om at nægte, at det private Initiativ eksisterer, og at det kan indbringe Forslag selv om Grundlovsforandringer i ethvert af Thingene;